

باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۱۲

اداره آموزش و پرورش منطقه ۱۴

نام درس: تاریخ

زمان آزمون: ۸۰ دقیقه

آزمون های نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

نام و نام خانوادگی:

تعداد صفحات: ۲ صفحه

پایه: یازدهم

رشته: انسانی

سوال	بارم										
۱	۰/۷۵										
به خاطر بیاورید جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید. ۱- مولفان تاریخ های عمومی تاریخ اساطیری ایران را از دوران کیومرث آغازوبه پایان دوره سامانیان ختم می کردند. ۲- نخستین جنگ بزرگ سپاهیان اسلام و مشرکان در غزوه احد صورت گرفت. ۳- رابطه فاطمیان و عباسیان همواره خصومت آمیز بود .											
۲	۰/۷۵										
کدام یک از گزینه های سمت راست با گزینه های سمت چپ در ارتباط است. <table border="1"><thead><tr><th>الف</th><th>ب</th></tr></thead><tbody><tr><td>۱- پیشنهاد تشکیل دیوان جند</td><td>الف- یزدگرد سوم</td></tr><tr><td>۲- شکست مسلمانان در جنگ جسر</td><td>ب- خسرو انوشیروان</td></tr><tr><td>۳- یمن به تصرف ساسانیان درآمد</td><td>ج- بازان</td></tr><tr><td></td><td>د- هرمان</td></tr></tbody></table>		الف	ب	۱- پیشنهاد تشکیل دیوان جند	الف- یزدگرد سوم	۲- شکست مسلمانان در جنگ جسر	ب- خسرو انوشیروان	۳- یمن به تصرف ساسانیان درآمد	ج- بازان		د- هرمان
الف	ب										
۱- پیشنهاد تشکیل دیوان جند	الف- یزدگرد سوم										
۲- شکست مسلمانان در جنگ جسر	ب- خسرو انوشیروان										
۳- یمن به تصرف ساسانیان درآمد	ج- بازان										
	د- هرمان										
۳	۰/۵										
جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.) (پیمان عقبه اول ، پیمان عقبه دوم ، بغداد ، مرو) ۱- در نتیجه پیمان ..... پایگاه امن و مطمئنی برای مسلمانان در یثرب به وجود آمد. ۲- مامون پس از سه سال با تغییر شرایط سیاسی تصمیم گرفت پایتخت خود را ..... منتقل کند.											
۴	۰/۵										
گزینه های مناسب را انتخاب کنید. ۱- در دوره نخست خلافت عباسیان تشکیلات اداری این حکومت برگرفته از کدام نظام دیوانی بود؟ الف) نظام اداری خلفای اموی ب) نظام اداری خلفای نخستین ج) نظام اداری حکومت ساسانیان د) نظام اداری امپراتوری روم ۲- کدام عامل حکومت ساسانی را دچار فرسودگی و ضعف کرده بود؟ الف) جنگ های طولانی و پرخرج با یونان ب) نبرد های پی در پی با اقوام بیابانگر در مرزهای غربی ج) جنگ های طولانی و پرخرج با مصر د) اختلاف و نزاع بزرگان و اشراف.											
۵	۰/۵										
به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. ۱- کتاب هایی با عنوان المسالک و الممالک چه نوع نوشته هایی می باشند. ۲- فاتحان عرب مسلمان پیروزی در کدام جنگ را فتح الفتوح نامیدند؟ ۳- اصطلاحات و مفاهیم تاریخی زیر را در یک سطر معرفی کنید. الف) جزیه: ب) بیت الحکمه:											

سوال	صفحه دوم	بارم
۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. ۱- کتاب‌هایی با عنوان المسالک و الممالک چه نوع نوشته‌هایی می‌باشند. ۲- فاتحان عرب مسلمان پیروزی در کدام جنگ را فتح الفتوح نامیدند؟ ۳- اصطلاحات و مفاهیم تاریخی زیر را در یک سطر معرفی کنید. الف) جزیه: (ب) بیت الحکمه:	۰/۵
۶	مقایسه پدیده‌های تاریخی: روش کار مورخ در تاریخ نگاری روایی با روش کار مورخ در تاریخ نگاری ترکیبی را مقایسه کنید.	۲
۷	اظهار نظر و قضاوت ۱- به نظر شما چرا قدرت و نفوذ قریش در عربستان را نمی‌توان به منزله حکومتی پایدار شمرد؟ ۲- به نظر شما چرا داعیان بنی عباس بدون نام بردن از طرز خاصی مردم را به حکومت آل محمد فرا می‌خواندند؟	۲
۸	توصیف فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی : ۱- شاخص‌ترین ارزش‌های حاکم بر نظام قبیله‌ای عربستان را بنویسید. (دو مورد) ۲- نتایج پیروزی مسلمانان در غزوه بدر را بنویسید. (دو مورد) ۳- دلایل مخالفت مصریان با حاکمیت امپراتوری روم شرقی را بنویسید. (دو مورد)	۳
۹	کار بست شواهد و مدارک تاریخی: متن زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید. متن ۱: یکی از بزرگان کوفه هنگام بیعت با معاویه گفت: «سلام بر تو، ای پادشاه»، معاویه به خشم آمد و گفت: «چرا مرا امیرالمؤمنین خطاب نکردی؟»، پاسخ آن شخص چنین بود: «آن در صورتی بود که ما تو را امیر کرده باشیم، ولی تو خود به این کار اقدام کرده‌ای» (یعقوبی، تاریخ یعقوبی، ج ۲، ص ۱۴۴). متن ۲: معاویه در نخستین خطابه‌ی خود در مدینه پس از رسیدن به خلافت، گفت: «... اما بعد، من، به خدا قسم، خلافت را به وسیله‌ی محبتی که از شما سراغ داشته باشم، یا به رضایت شما به دست نیاورده‌ام، بلکه با همین شمشیر با شما مبارزه کرده‌ام...» (احمدبن محمدبن عبدربه، العقدالفرید، ج ۴، ص ۱۴۷). متن ۳: عمرو بن بحر جاحظ، یکی از اندیشمندان و نویسندگان برجسته‌ی قرن سوم هجری، در ارزیابی خلافت معاویه، می‌نویسد: «آن‌گاه که معاویه به ملک [پادشاهی] نشست، بر بقیه‌ی شورا و جماعت مسلمانان اعم از انصار و مهاجران غلبه نمود. [آن سال را] سال جماعت نامیده‌اند، اما جماعت نبود و برعکس سال تفرقه، زور، اجبار و غلبه بود...» (رسائل جاحظ، ج ۲، ص ۱۰-۱۱) سوال: شواهد فوق چه دلالتی بر شیوه تاسیس خلافت اموی دارد؟	۱
۱۰	تشریحی: علل ، دلایل آثار نتایج و پدیده‌های تاریخی ۱- انگیزه‌های نویسندگان تاریخ محلی از نگارش این نوع کتاب‌ها چه بوده است؟ (دو مورد) ۲- بر اساس شواهد و مدارک چه عوامل مهمتری در مخالفت و دشمنی سران مشرک با اسلام دخالت داشت؟ (یک مورد) ۳- چه عواملی سبب شده بود که پایه‌های حاکمیت امپراتوری روم شرقی در شام سست شود؟ ۴- مهمترین عواملی که در پذیرش اسلام توسط مردم سرزمین‌های مختلف تاثیر داشت را بنویسید. ۵- اقدامات عمر بن عبدالعزیز (خلیفه اموی) را بنویسید. (دو مورد) ۶- حضور پیروان ادیان دیگر از جمله یهودیان ، مسیحیان و زرتشتیان در کنار مسلمانان چه نتیجه علمی داشت؟ ۷- چرا روند گرایش ایرانیان به اسلام در عصر امویان کند بود؟	۷